

Marko Zorović

deponija

Ponovna uporaba slikarstva

Slike Marka Zorovića iz zadnjega obdobja od leta 2015 dalje, ko se je prvič predstavil s ciklom *Pobiralci smeti*, ki ga tokrat nadaljuje z razstavo *Deponija*, delujejo zelo samozavestno. So ultimativno slikarske in ne želijo prestopati medijskih meja. Slikar z njimi poudarja samozadostnost slikarstva, saj izhaja iz njegovih avtonomnih značilnosti in prepričanja, da ima moč vplivanja na gledalce. Osvobojen je od modernistične dogme originalnosti in potrebe po analitičnem seciranju parametrov, iz katerih je sestavljeno slikarstvo; preprosto slika in s slikami pripoveduje zgodbe. Kompleksno slikarsko sporočilo predaja razplateno v formalni, ikonografski in družbeni jezik, a v ospredju vedno ohranja primarnost forme.

Slike polni skladnost v uravnoteževanju toplo-hladnih, komplementarnih in svetlo-temnih barvnih kontrastov. Oblike na platnu se sestavljajo v uravnoteženo kompozicijo, čez celotno površino platna od roba do roba se razvije enakomeren ritem ekspresivnih potez, ki z diagonalno postavitvijo dosežejo učinek dinamične, celo napete slikarske kompozicije. S perspektivnimi pomagali je slikovno polje še dodatno razgibano in nas pritegne z učinki prostorske iluzije. Očitno je, da Marko Zorović natančno ve, zakaj se posveča slikarskemu delu na tak način. Najprej zato, ker je po dobrem desetletju in pol, po krizah in nihanjih, ugotovil, da mu ponuja neizmerljiv čutni užitek v mešanju barv, njihovem nalaganju na platno, potegljajem čopiča po platnu, lovljenju ravnotežja med lazurnostjo in pastoznostjo nanosov ... Zatem pa tudi, ker lahko s takim slikarstvom, ki ga rokodelsko osrečuje, z likovnimi učinki ulovi gledalca v optično past. Oblike, poteze, barve in kontrasti ga zadržijo pred platnom in zapeljejo v območje redko privlačnih, prav mamljivih čutnih likovnih senzacij. A to je le primarni, zaznavni vidik tega slikarstva, s katerim se Zorovićevo slikarska zgodba ne zaključí. Slikarjevo formalno udarno likovno sporočanje gledalčevo pozornost priteguje še z drugimi sredstvi. Oblike in barve, ki se povezujejo v asociativne like, pred nami oblikujejo prepoznaven prizor, sestavljen iz oseb, ki so zaposlene z različnimi opravili na deponiji. Večfiguralne kompozicije so sestavljene iz heroičnih človeških postav in včasih bagrov, ki premetavajo in stiskajo odpadke.

Zdaj že lahko ugotovimo, da nas je Zorović v optično past ujel zato, da nas lahko sooči z marginalno temo smetišča, ki pa nam ni prijetna, predvsem pa se nam ne zdi vredna pozornosti in jo najraje ignoriramo.

Še na nekaj pomembnega moramo opozoriti pri tem slikarstvu; to so raznolike reference, ki jih umetnik jemlje iz slikarske zgodovine. Od tradicije renesančnih večfiguralnih kompozicij do spomina na Tintorettove virtuozne perspektivne skrajšave teles, samozavestnega polaganja barvnih potez, ki zažarijo avtonomno vsaka s svojo barvno vrednostjo kot pri Gojmirju Antonu Kosu in razmišljanj o monumentalnem slikarstvu pri Mariju Preglju, morda še pogled v slikarsko logiko Cézanna, vse to se na presenetljiv način prepleta v Zorovićevo slikarstvo.

Predvsem pa se ob njegovih delih zaradi monumentalnega vtisa, ki ga pustijo na gledalca, spomnimo na slikarstvo, s katerim so ta dela v daljnem sorodstvu. To je umetnost, ki je v zgodovini upodabljala prizore iz verske ali politične ideologije. Na enak način pompoznega, slavnega slikarstva si zdaj namesto množičnih prizorov križanj, svetniških legend, vojaških zmag in vladarskih kronanj ogledujemo junake dela na eksplicitno neheroičnem prizorišču, smetišču. Junaki dela so bili pogost motiv v umetnosti socialističnega realizma. A ne kot delavci na deponiji ali pobiralci smeti, temveč kot delavci v železarni ali drugje, povzdignjeni v graditelje nove družbe. Kot je nekoč v antiki veljalo, da se lahko posameznik povzdigne s svojimi zaslugami, se v času brez vere in ideologije, ko je temeljna človeška zaveza le čimvečja tržna poraba, iz amorfne mase nagradenih odpadkov dvigujejo poveličani junaki, marginalci brez obrazov in identitete, pobiralci smeti. Zorovićevo slikarsko vztrajanje pri eni temi je v opoziciji do samouničevalne logike delovanja naše družbe, ki je utemeljena na čimvečji količini ponudbe in svobodi izbire. S svojimi deli, tako drugačnimi od sočasne slikarske produkcije, nam Marko Zorović vrača prepričanje v katarzično moč slikarstva.

Nadja Zgonik

Prekrivanje kesona, 161x198 cm, olje platno, 2018

Pobiralci smeti I, 140x175 cm, olje platno, 2018

Pobiralci smeti II, 135x 170 cm, olje platno, 2018

Prekrivanje kesona, 140 cm (oval), olje platno, 2017

Starše, 50x115 cm, olje les, 2018

Ruše, 50x110 cm, olje les, 2018

Ruše, 50x103 cm, olje les, 2018

Deponija, 55x115 cm, olje platno, 2018

Lovrenc, 45x90 cm, olje les, 2018

Pred kosovnim odvozom, diptih 28x102 cm, olje les, 2018

Gvaš na papirju, 62x18cm, 2014

Gvaš na papirju, 20x68 cm, 2014

Gvaš na papirju, 16,5x59 cm, 2014

MARKO ZOROVIC

Datum in kraj rojstva: 25. maj 1973, Pula, Hrvaška
Stalni naslov: Proletarskih brigad 60, SI-2000 Maribor, Slovenija
Telefon: +386 (0)31 267 028
Elektronska pošta: markozorovic@yahoo.co.uk

IZOBRAZBA

1997-2000 Magistrski študij na Akademiji za likovno umetnost
(mentor prof. Bojan Gorenc)
1991-1997 Študij slikarstva na Akademiji za likovno umetnost v
Ljubljani (mentor prof. Gustav Gnamuš)
1988-1991 Srednja šola za oblikovanje in fotografijo, Ljubljana
1980-1987 Osnovna šola Boris Kidrič, Maribor

DELOVNE IZKUŠNJE (IZBOR)

2007-2014 Izrisovanje in rekonstrukcija arheoloških najdb in
kontekstov
2002-2005 Samostojni ustvarjalec na področju kulture
1998-2000 Asistent stažist za predmetni področji Anatomije
in Prostorskih zasnov – predočanja predmeta in
prostora na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani

DRUGO (IZBOR)

Občasno se ukvarjam z restavriranjem slikarskih del, knjižno ilustracijo ter z izrisovanjem arheoloških najdb. Dogajanja v svetu umetnosti sem v letih 2002-5 obravnaval v več kot 30 člankih in recenzijah, objavljenih v dnevnem časopisju, strokovni periodiki ter v razstavnih publikacijah.

NAGRADE

1995	Študentska Prešernova nagrada
1995	2.nagrada Kolonije diplomantov ALU, Velenje

SAMOSTOJNE RAZSTAVE

2016	UGM Studio, Umetnostna galerija Maribor
2015	Galerija Equrna, Ljubljana
2013	Center za socialno delo Šiška, Ljubljana
2012	Razstava knjižnih ilustracij, Knjižnica Otona Župančiča, Ljubljana
2010	Kongresni center Mons, Ljubljana
2008	Galerija Plevnik-Kronkowska, Celje

SKUPINSKE RAZSTAVE

2017	“En umetnik, en obok”, Galerija Equrna, Ljubljana, kurator Arne Brejc
2014	“Umetnost osvobaja”, Galerija Equrna, Ljubljana, kurator Arne Brejc
2008	“Preslikano 2008 – Izhodišče narava”; Galerija DLUM, kurator Marko Pak

Razstava: **Marko Zorovič, Deponija, 14. 6. - 10. 7. 2018**

Izdajatelj: **Galerija Zala, Gosposka 7, Ljubljana**

Besedilo: **dr. Nadja Zgonik**

Fotografije: **Marko zaplatil**

Oblikovanje: **Aljaž Volkar**

Tisk: **Primitus, Ljubljana**

Naklada: 100 izvodov

Galerija Zala, Gosposka 7, Ljubljana

www.galerijazala.com

galerija.zala@siol.net

+386 1 251 3566

